

B. Osobitná časť

K článku I

K bodom 1 a 2 (§ 15 ods. 3 písm. a) a b))

V prípadoch vydávania národného víza v súvislosti s podaním žiadosti o udelenie pobytu na území Slovenskej republiky sa predlžuje doba trvania národného víza z 90 dní na 120 dní. Navrhovaná úprava poskytne štátnemu príslušníkovi dostatok času po príchode na územie Slovenskej republiky, aby si počas platnosti udeleného národného víza mohol včas objednať termín na policajnom útvare na podanie žiadosti, prípadne svoju žiadosť doplniť alebo aktualizovať.

K bodom 3, 11, 14 až 21, 23 až 26 a 34 (§ 19 ods. 7, § 32 ods. 2 písm. c), § 32 ods. 6, § 32 ods. 7 prvá veta, § 32 ods. 11 a 14, § 34 ods. 3 písm. b), § 34 ods. 6, 7 a 9, § 45 ods. 3, 6 a 7, § 47 ods. 3 písm. a), § 53 ods. 4, § 125 ods. 14 a § 131k ods. 4)

Navrhovaná úprava vychádza z potreby aplikačnej praxe. Systém požiadaviek na predkladanie dokladov cudzincami je nastavený pomerne rozsiahlo, čím dochádza k predlžovaniu konania o pobyte na strane správneho orgánu, keďže všetky predložené doklady musia byť skontrolované a vyhodnotené pracovníkmi cudzineckej polície.

Navrhovaná právna úprava tieto požiadavky zužuje, a to konkrétne zrušením povinnosti prikladať doklady preukazujúce finančné zabezpečenie pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín v žiadostiach o pobyt, v ktorých to nevyžaduje transpozícia európskej legislatívy (§ 47 ods. 3). V rámci systému udeľovania pobytu je povinnosť štátneho príslušníka tretej krajiny predložiť finančné zabezpečenie pobytu ponechaná len v prípade overenia pozvania (§ 19 ods. 7), udelenia/obnovenia prechodného pobytu na účel podnikania (§ 32 ods. 2 písm. c), § 34 ods. 3 písm. b)) a dlhodobého pobytu (§ 53 ods. 4), pričom v týchto prípadoch sa navrhuje predkladať ako doklad preukazujúci finančné zabezpečenie pobytu potvrdenie o zostatku na účte vedenom v banke, pobočke zahraničnej banky alebo zahraničnej banke namiesto výpisu z účtu za posledné tri mesiace. Rovnakým spôsobom sa bude preukazovať finančné zabezpečenie podnikateľskej činnosti. Aplikačná prax preukázala, že v týchto prípadoch je preukázanie trojmesačného výpisu z účtu nadmerná administratívna záťaž.

V § 125 ods. 14 a § 131k ods. 4 ide o legislatívnotechnickú úpravu súvisiacu so zmenou v § 45.

K bodom 4 až 8, 10, 12, 13, 18, 32 a 36 (§ 22 ods. 2, § 31 ods. 1, 3, 4, 6 a 7, § 32 ods. 2 písm. a), § 32 ods. 2 písm. j), § 32 ods. 5 písm. a), § 32 ods. 17, § 111 ods. 1 písm. p), § 126 ods. 4)

Navrhovaná úprava zavádza zmeny doterajšieho systému udeľovania pobytu na účel podnikania, a to najmä z dôvodu potreby zefektívnenia postupov a regulácie prijímania cudzincov na územie Slovenskej republiky na tento účel. Primárne ide o zavedenie systému kvót na počet prijatých žiadostí o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania na konkrétnych zastupiteľských úradoch Slovenskej republiky, z ktorých budú cudzinci prijímaní na naše územie.

- V § 22 ods. 2 sa z dôvodu odbúrania administratívnej záťaže na oddeleniach cudzineckej polície ako aj administratívnej záťaže štátnych príslušníkov tretích krajín navrhuje udeľovať prechodný pobyt na účel podnikania na tri roky, čo je zároveň dostatočný čas na stabilizovanie podnikateľských aktivít a vykázanie potrebného zisku.
- V § 31 ods. 1 a 3 sa špecifikuje miesto podania žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania, a to len na zastupiteľskom úrade Slovenskej republiky akreditovanom pre štát, ktorý štátnemu príslušníkovi tretej krajiny vydal cestovný doklad, alebo v ktorom má

bydlisko. Zároveň sa v tomto prípade neuplatňuje možnosť požiadať o výnimku na podanie žiadosti na inom zastupiteľskom úrade Slovenskej republiky, aby sa predchádzalo špekulatívnemu podávaniu žiadostí o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania na iných zastupiteľských úradoch v prípadoch, kedy príslušný zastupiteľský úrad bude mať naplnené kvóty na podanie žiadosti, alebo bude mať kvóty nulové. V odsekoch 4 a 6 ide o legislatívnotechnickú úpravu.

- V § 31 ods. 7 sa upravuje možnosť štátneho príslušníka tretej krajiny požiadať o zmenu účelu pobytu na účel podnikania až po dvoch rokoch prechodného pobytu udeleného na iný účel, aby sa predchádzalo špekuláciám zo strany štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj obchádzaniu nastavených kvót na podanie žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania.
- V § 32 ods. 2 písm. a) a § 32 ods. 5 písm. a) sa oproti pôvodnej úprave stanovuje povinnosť k žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania doložiť podnikateľský zámer, a to aj v tých prípadoch, ak ide o štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je zapísaný v obchodnom registri, v živnostenskom registri, v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci alebo v inom obdobnom registri, alebo je zapísaný v obchodnom registri ako osoba oprávnená konať v mene obchodnej spoločnosti alebo družstva. Cieľom navrhovanej úpravy je, aby každá žiadosť o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania bola posudzovaná Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky v súvislosti s prínosom podnikateľskej činnosti štátneho príslušníka tretej krajiny pre hospodárstvo Slovenskej republiky. Tento návrh vyplynul z rokovaní medzi Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a predstavuje jedno z opatrení na reguláciu žiadateľov o prechodný pobyt na účel podnikania na území Slovenska. V tejto súvislosti sa vypúšťa v § 32 ods. 2 písmeno j), ktoré by bolo duplicitné a upravuje sa vnútorný odkaz v § 32 ods. 17.
- V § 111 ods. 1 písm. p) ide o legislatívnotechnickú úpravu súvisiacu s § 31 ods. 4.
- V § 126 ods. 4 sa povinnosť predkladať doklady v úradnom preklade rozširuje nielen na doklady, ktoré boli vydané v cudzom jazyku, (napríklad ich vydali orgány cudzieho štátu) ale zároveň sa upravuje povinnosť predkladať všetky žiadosti a doklady v cudzom jazyku potrebné v konaní podľa zákona v úradnom preklade. To znamená, že táto povinnosť sa vzťahuje aj na doklady, ktoré v cudzom jazyku vyplnil samotný cudzinec alebo iná fyzická osoba – napr. podnikateľský zámer, čestné prehlásenie, splnomocnenie a iné.

K bodom 9, 22, 27 až 31 (§ 32 ods. 2, § 34 ods. 3, § 45 ods. 3, § 47 ods. 3, § 53 ods. 3, § 67 ods. 8, § 38 ods. 5, § 40 ods. 5, § 62 ods. 2, § 66 ods. 11, § 70 ods. 11, § 70 ods. 13 a 14, § 71 ods. 9)

Navrhovaná právna úprava vychádza z potreby aplikačnej praxe. Ruší sa povinnosť cudzincov k žiadosti o pobyt prikladať farebnú fotografiu s rozmermi 3 x 3,5 cm, zobrazujúcu jeho aktuálnu podobu. Papierová fotografia tváre sa pre potreby útvarov služby hraničnej a cudzineckej polície stala nepotrebná z dôvodu, že v súvislosti s pobytom cudzinca na území Slovenskej republiky sa na policajnom útvere odoberajú biometrické údaje (vrátane fotografie tváre). Cieľom zavedenia navrhovanej zmeny do aplikačnej praxe je prispieť najmä k zníženiu administratívnej záťaže pre cudzincov aj pre policajné útvary.

K bodu 33 (§ 125 ods. 1 tretia veta)

Rozširuje sa okruh situácií, pri ktorých môže Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky určiť príslušnosť inému policajnému útvaru na prijatie žiadosti a konanie o udelenie pobytu. V zmysle navrhovanej právnej úpravy pôjde o prijatie žiadosti o udelenie pobytu, o registráciu pobytu alebo trvalého pobytu občana Európskej únie a rodinného príslušníka občana Európskej únie, ako aj konanie o udelení pobytu. Navrhovaná právna úprava vychádza

z potreby aplikačnej praxe a umožní pružne reagovať na situáciu na jednotlivých policajných útvaroch a regulovať prijímanie žiadostí, čím sa zefektívni a zrýchli správne konanie.

K bodu 35 (§ 125 ods. 16 a 17)

K § 125 ods. 16 – ide o úpravu už v súčasnosti využívaného rezervačného (objednávacieho) systému Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Táto úprava umožní regulovať prijímanie žiadostí priebežne bez hromadenia sa cudzincov na jednotlivých oddeleniach cudzineckej polície Policajného zboru, čím sa predíde neželaným konfliktným situáciám a riziku ohrozenia verejného poriadku. Fyzické a právnické osoby budú povinné využívať rezervačný systém v rozsahu a spôsobom, ktoré určí Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky s ohľadom na situáciu na jednotlivých oddeleniach cudzineckej polície Policajného zboru a ktoré zverejní na svojom webovom sídle.

K § 125 ods. 17 – v súvislosti so zrušením povinnosti cudzinca prikladať k žiadosti o pobyt farebnú fotografiu s rozmermi 3 x 3,5 cm, zobrazujúcu jeho aktuálnu podobu, sa zavádza povinnosť pre policajný útvar vyžiadať si od cudzinca fotografiu (papierovú) v prípade, ak cudzincovi pre jeho bezvládnosť nemôžu byť odobraté biometrické údaje.

K bodu 37 (§ 129a)

V súvislosti so zavedením kvót na počet prijatých žiadostí o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania na konkrétnych zastupiteľských úradoch Slovenskej republiky, z ktorých budú cudzinci prijímaní na naše územie, sa navrhuje splnomocňovacie ustanovenie, ktorým sa vláda Slovenskej republiky splnomocňuje na vydanie nariadenia vlády Slovenskej republiky. V predmetnom nariadení sa ustanoví celkový počet žiadostí o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania, ktoré bude možné prijať na zastupiteľských úradoch Slovenskej republiky v kalendárnom roku. Prijatie jednotlivých žiadostí si zastupiteľské úrady rozdelia rovnomerne v priebehu kalendárneho roka. Takýto návrh zohľadní bezpečnostnú situáciu v jednotlivých tretích krajinách, ako aj záujem Slovenskej republiky na podnikateľskej činnosti štátnych príslušníkov tretích krajín na území Slovenskej republiky.

K bodu 38 (§ 131m)

Navrhuje sa nové prechodné ustanovenie v súvislosti s konaniami, ktoré boli začaté do účinnosti novej právnej úpravy; tieto sa dokončia podľa predpisov účinných do účinnosti navrhovanej novej právnej úpravy s výnimkou tých konaní, v ktorých je nová právna úprava pre osobu priaznivejšia.

Z dôvodu právnej istoty sa explicitne ustanovuje, že doteraz udelené prechodné pobyty na účel podnikania zostávajú platné.

K článku II

Navrhuje sa, aby návrh zákona nadobudol účinnosť 1. júla 2025 z dôvodu potreby neodkladne stabilizovať situáciu na oddeleniach cudzineckej polície Policajného zboru a umožniť čo najväčšiemu počtu cudzincov vyriešiť si svoju životnú situáciu v čo najkratšom čase, aby sa predišlo riziku ohrozenia základných ľudských práv a slobôd ako aj riziku ohrozenia bezpečnosti.